

Sygn. akt III Cz 672/18

Sygn. akt III Cz 719/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SSO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędziowie: SSO Urszula Walenta

SSO Anna Hajda

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2018 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko dłużniczce M. B.

o egzekucję świadczeń pieniężnych

na skutek zażaleń wierzyciela

na postanowienia Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 20 grudnia 2017r., sygn. akt I Co 1295/17

postanawia:

oddalić zażalenia.

SSO Anna Hajda SSO Andrzej Dyrda SSO Urszula Walenta

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zabrze postanowieniem z dnia 20 grudnia 2017r. oddalił skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze K. W., zastępowanego przez asesora J. S., w postaci postanowienia z dnia 4 września 2017r. (sygn. akt Km 1675/10) oraz z urzędu na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. uchylił punkt 2 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze K. W., zastępowanego przez asesora J. S., z dnia 4 września 2017 roku, sygn. akt Km 1675/10, w zakresie podwyższenia opłaty stosunkowej ustalonej na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji o stawkę podatku od towarów i usług.

Sąd wskazał, że zarzuty wierzycielki dotyczyły przedwczesnego, w jej ocenie, zakończenia postępowania egzekucyjnego co miało wynikać z faktu, że po dniu 1 stycznia 2016 roku komornik sądowy egzekwował od dłużniczki od należności głównej odsetki w wysokości odsetek ustawowych, a powinien naliczać odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 804 k.p.c. organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Przepis ten wprowadza zakaz badania przez organy egzekucyjne zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, rozgraniczając wyraźnie kompetencje organów rozstrzygających o roszczeniu od kompetencji organów powołanych do wykonania wydanego orzeczenia

natomiast wątpliwości organu egzekucyjnego w zakresie tego, czy tytuł wykonawczy nadaje się do wykonania, mogą być rozstrzygane jedynie w drodze wykładni orzeczenia.

Sąd wskazał, że z treści znajdującego się w aktach egzekucyjnych tytułu wykonawczego należność główną w kwocie 22.391,27 zł zasądzono z odsetkami ustawowymi od dnia 30 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty, przy czym wierzyciel w złożonej skardze wskazywał, iż zasądzone odsetki były w istocie odsetkami za opóźnienie. Sąd wyjaśnił, że do 31 grudnia 2015 roku kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 roku funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia, a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych, co miało związek z nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830).

Sąd podkreślił, że w odniesieniu do orzeczeń wydanych przed dniem 1 stycznia 2016 roku nie sposób na podstawie samej treści tych orzeczeń ustalić, czy zasądzone odsetki były odsetkami kapitałowymi, czy też odsetkami za opóźnienie. Z tych względów Sąd uznał, że skoro komornik związany jest treścią tytułu wykonawczego, to nie było podstaw do uznania, aby w zakres jego obowiązków należało badanie podstawy prawnej zasądzonych odsetek. Sąd dodatkowo podkreślił, że w aktach brak jest jakiegokolwiek wniosku wierzyciela skierowanego do komornika, w którym wskazywałby, iż domaga się naliczania odsetek z art. 481 k.c. lub podjął jakąkolwiek inną inicjatywę dotyczącą omawianej kwestii.

Sąd stwierdził przy tym, że komornik sądowy w sposób nieprawidłowy dodatkowo podwyższył opłatę egzekucyjną o wartość podatku od towarów i usług, a zatem o kwotę 216,51 zł. Przepis art. 759 § 2 k.p.c. stanowi, że sąd może z urzędu wydawać komornikowi zarządzenia zmierzające do zapewnienia należytego wykonania egzekucji oraz usuwać spostrzeżone uchybienia.

Sąd wskazał, że w dniu 27 lipca 2017r. Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej zagadnienia prawnego w sprawie o sygn. III CZP 97/16 podjął uchwałę następującej treści: Komornik sądowy nie może podwyższyć opłaty egzekucyjnej, pobieranej na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1138 ze zm.), o podatek od towarów i usług. W konsekwencji, uwzględniając, że czynności komorników są opodatkowane podatkiem VAT, określoną ustawowo opłatę egzekucyjną należy uznać za wyrażoną w wartości brutto. Obliczenie rozmiaru podatku oraz wskazanie podstawy, od jakiej zostaje on naliczony, następuje zatem przez zastosowanie tzw. metody „w stu”, polegającej na uwzględnieniu, że wyliczona opłata zawiera 100% wynagrodzenia oraz jednocześnie 23 % podatku, a więc w sumie odpowiada kwoto 123 % wynagrodzenia stanowiącego podstawę opodatkowania. Z tych względów opłata egzekucyjna została przez Sąd obniżona o podatek od towarów i usług.

Zażalenie na to postanowienie wniósł wierzyciel zaskarżając postanowienie w całości wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i uwzględnienie skargi oraz zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów niniejszego postępowania w obu instancjach sądowych w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm wynikających z obowiązujących przepisów.

Uzasadniając zażalenie wskazał, że z dniem 1 stycznia 2016r. ustawodawca zamiast jednolitej stopy odsetek ustawowych wprowadził podział na stopę odsetek ustawowych i odsetek za opóźnienie. W wyniku nowelizacji nie zmieniono wynikających z kodeksu cywilnego źródeł z jakich wynika obowiązek zapłaty ani źródeł odsetek za opóźnienie. Dlatego w ocenie wierzyciela od 1 stycznia 2016 roku opóźnienie w spłacie zobowiązania pieniężnego rodzi po stronie dłużnika obowiązek zapłaty odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, chyba że wysokość tych odsetek jest określona w inny sposób. Wskazał, że treść tytułu wykonawczego zalegającego w aktach sprawy Km 1675/10 wskazuje, że podstawią prawną zasądzenia odsetek była regulacja prawna określona w art. 481 § 1 i § 2 k.c. i zgodnie z tymi przepisami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego wierzyciel mógł domagać się zasądzenia odsetek ustawowych, które z dniem 1 stycznia 2016 roku zostały zastąpione ustawowymi odsetkami za

opóźnienie. W związku z tym organ egzekucyjny winien w toku egzekucji - bez dodatkowego wniosku wierzyciela - uwzględnić zmianę obowiązujących przepisów i zastosować do naliczania odsetek znowelizowane brzmienie art. 481 § 1 i § 2 k.c. albowiem wierzyciel nie może ponosić negatywnych skutków zmiany przepisów terminologicznych, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia i zainicjowaniu postępowania egzekucyjnego.

Nadto powołał stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości wyrażone w piśmie z dnia 15 marca 2016r. (DL-I-054-40/16) w kwestii tego który przepis dotyczący odsetek ma zastosowanie do odsetek wynikających z tytułu wykonawczego należnych po dacie wejścia w życie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych „ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw”. Wskazał, że z uzasadnienia tego pisma wynika, że nie należy opierać się w tej mierze wyłącznie na literalnym brzmieniu określenia „odsetki ustawowe” lecz uwzględniać rzeczywistą treść tytułu wykonawczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W postępowaniu egzekucyjnym, stosownie do regulacji prawnej z art. 804 k.p.c., komornik nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Oznacza to, że organ egzekucyjny nie może badać merytorycznie obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

Przedłożony przez wierzyciela tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 25 maja 2010 roku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazywał pozwanej, aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła powodowi kwotę 22.391,27 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.680 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zaistniała z dniem 1 stycznia 2016r. zmiana wprowadzająca dwa pojęcia odsetek, tj. odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie nie precyzuje, czy odnosi się ona do obowiązków stwierdzonych przed tą datą tytułem egzekucyjnym. Wątpliwości tych nie rozstrzygają również przepisy przejściowe ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 1830). Co prawda art. 56 w/w ustawy stanowi, że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, jednakże art. 55 ust. 1 w/w ustawy stanowi, że do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Uzasadnienie projektu ustawy również tych wątpliwości nie wyjaśnia w sposób jednoznaczny, jednakże z jego treści wynika, że wolą ustawodawcy było stosowanie przepisów dotychczasowych.

Nadto, zaistniałe wątpliwości w treści tytułu wykonawczego nie pozwalają komornikowi, w świetle art. 804 k.p.c., do dokonywania jego wykładni. (...) w tym zakresie należy do wierzyciela w celu dokonania wykładni obowiązku objętego przedmiotowym nakazem zapłaty zgodnie z art. 352 k.p.c. w związku z art. 353² k.p.c.

Tym samym komornik, w świetle treści przedłożonego tytułu wykonawczego, prawidłowo zakończył postępowanie egzekucyjne albowiem w świetle treści tytułu, ponieważ całe roszczenie wynikające z tytułu wykonawczego zostało zaspokojone.

Sąd I instancji również prawidłowo obniżył wysokość opłaty egzekucyjnej o wartość nienależnie ustalonego podatku od towarów i usług albowiem wątpliwości wynikające z możliwości podwyższenia tej opłaty od obowiązek podatkowy nałożony na komorników sądowych, został jednoznacznie rozstrzygnięty powołaną przez ten Sąd uchwałą Sądu Najwyższego.

Z tych też przyczyn, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSO Anna Hajda SSO Andrzej Dyrda SSO Urszula Walenta